

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี” นี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากพระสังฆาธิการและพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จำนวน ๗๑ รูป มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๔.๑ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนอำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

๔.๔ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

๔.๕ สรุปผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

๔.๑ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของพระสงฆ์ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ และวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

(n = ๗๑)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (รูป)	ร้อยละ
๑. ตำแหน่ง		
พระสังฆาธิการ	๕๘	๘๑.๖๙
พระสอนศีลธรรม	๑๓	๑๘.๓๑

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (รูป)	ร้อยละ
๒. อายุ		
๒๐-๒๙ ปี	๙	๑๒.๖๘
๓๐-๓๙ ปี	๒๗	๓๘.๐๓
๔๐-๔๙ ปี	๑๘	๒๕.๓๕
๕๐-๖๐ ปี	๑๔	๑๙.๗๑
มากกว่า ๖๐ ปี	๓	๔.๒๓
๓. พรรษา		
๕-๑๐ พรรษา	๘	๑๑.๒๗
๑๑-๑๕ พรรษา	๒๗	๓๘.๐๓
๑๖-๒๐ พรรษา	๑๘	๒๕.๓๕
๒๑-๒๕ พรรษา	๗	๙.๘๖
มากกว่า ๒๕ พรรษา	๑๑	๑๕.๔๙
๔. วุฒิการศึกษาสามัญ		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๔๓	๖๐.๕๖
ปริญญาตรี	๒๔	๓๓.๘๑
สูงกว่าปริญญาตรี	๔	๕.๖๓
๕. วุฒิการศึกษาปริญญาธรรม		
ไม่มีวุฒิปริญญาธรรม	๖๐	๘๔.๕๑
ประโยค ๑-๒ ถึง ป.ธ.๓	๗	๙.๘๕
ป.ธ.๔-ป.ธ.๖	๒	๒.๘๒
ป.ธ.๗-ป.ธ.๙	๒	๒.๘๒

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า พระสงฆ์ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีตำแหน่งเป็น พระสังฆาธิการ จำนวน ๕๘ รูป คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๖๙ มีอายุ ๓๐-๓๙ ปี จำนวน ๒๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๐๓ มีพรรษา ๑๑-๑๕ พรรษา จำนวน ๒๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๐๓ มีวุฒิการศึกษาสามัญ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๔๓ รูป คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๕๖ และ ไม่มีวุฒิปริญญาธรรม จำนวน ๖๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๕๑

๔.๒ การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม และรายด้าน มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒-๔.๕ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
โดยภาพรวม

(n = ๗๑)

ด้านที่	การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษา วิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี	ระดับการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	ด้านวิชาการ	๓.๖๙	๐.๕๗๓	มาก
๒	ด้านงบประมาณ	๓.๕๖	๐.๖๑๔	มาก
๓	ด้านบริหารงานบุคคล	๓.๖๐	๐.๕๙๘	มาก
ภาพรวม		๓.๖๒	๐.๕๕๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๒

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๙ รองลงมาได้แก่ ด้านบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๐ และ ด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
ด้านวิชาการ

(n = ๗๑)

ข้อ	ด้านวิชาการ	ระดับการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	มีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบและเสนอแนะเพื่อพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา	๓.๘๒	๐.๗๖๒	มาก
๒	มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนากระบวนการการเรียนรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา	๓.๗๒	๐.๗๐๑	มาก
๓	มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการเรียนรู้, ตารางสอน	๓.๗๙	๐.๖๙๕	มาก
๔	มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการศึกษาสำหรับพระพุทธศาสนา	๓.๖๑	๐.๘๓๖	มาก
๕	มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญา และแหล่งการเรียนรู้พระพุทธศาสนาในท้องถิ่น	๓.๗๕	๐.๗๑๒	มาก
๖	มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการนิเทศการจัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนา	๓.๕๕	๐.๘๕๘	มาก
๗	มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและให้ความร่วมมือในการจัดระบบการแนะแนวการศึกษาโดยเน้นหลักการทางพระพุทธศาสนา	๓.๖๘	๐.๗๘๙	มาก
๘	มีส่วนร่วมกำหนดแนวทาง/วิธีการ วัดผล และประเมินผลของสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา	๓.๗๓	๐.๘๗๒	มาก
๙	มีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้พระพุทธศาสนา	๓.๕๖	๐.๗๑๒	มาก
๑๐	มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา	๓.๖๙	๐.๙๑๙	มาก
รวม		๓.๖๙	๐.๕๗๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๙ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบและเสนอแนะเพื่อพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๒ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการนิเทศการจัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๕

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
ด้านงบประมาณ

(n = ๗๑)

ข้อ	ด้านงบประมาณ	ระดับการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะการจัดทำและเสนอของงบประมาณเกี่ยวกับการสอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา	๓.๗๒	๐.๘๑๔	มาก
๒	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เสนอแนะการจัดสรรและใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการจัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนา	๓.๕๙	๐.๘๗๑	มาก
๓	มีส่วนร่วมในการเสนอแนะเกี่ยวกับกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ เกี่ยวกับการเงินเพื่อการเรียนการสอนพระพุทธศาสนา	๓.๕๑	๐.๗๙๑	มาก
๔	มีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบ เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดหาทุนเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาและกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา	๓.๖๖	๐.๗๙๒	มาก
๕	มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ สนับสนุนทุนการศึกษาของนักเรียนผู้เรียนดีในรายวิชาพระพุทธศาสนา	๓.๗๐	๐.๘๓๕	มาก
๖	มีส่วนร่วมในการระดมทุนทรัพย์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาพระพุทธศาสนา	๓.๖๓	๐.๘๙๘	มาก
๗	มีส่วนร่วมในการบริหารการเงินที่ได้จากการระดมทุน	๓.๔๖	๐.๘๐๘	ปานกลาง
๘	มีส่วนร่วมในการรับทราบเกี่ยวกับการบริหารบัญชีการเงินเพื่อพัฒนาการศึกษาพระพุทธศาสนา	๓.๔๑	๐.๙๐๔	ปานกลาง
๙	มีส่วนร่วมในการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ที่ได้มาเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	๓.๕๔	๐.๘๐๘	ปานกลาง
๑๐	มีส่วนร่วมในการควบคุม กำกับ ตรวจสอบการใช้และการบริหารงบประมาณการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	๓.๔๑	๐.๙๓๕	ปานกลาง
รวม		๓.๕๖	๐.๖๑๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน ๔ ข้อ ได้แก่ (๑) มีส่วนร่วมในการบริหารการเงินที่ได้จากการระดมทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๖ (๒) มีส่วนร่วมในการรับทราบเกี่ยวกับการบริหารบัญชีการเงินเพื่อพัฒนาการศึกษาพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๑ (๓) มีส่วนร่วมในการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ที่ได้มาเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๔ และ (๔) มีส่วนร่วมในการควบคุม กำกับ ตรวจสอบการใช้และการบริหารงบประมาณการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๑ ส่วนข้ออื่นๆ ที่เหลือ อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
ด้านบริหารงานบุคคล

(n = ๗๑)

ข้อ	ด้านบริหารงานบุคคล	ระดับการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	มีส่วนร่วมในการเสนอแนะการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	๓.๔๘	๐.๘๖๐	ปานกลาง
๒	มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและสรรหาพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน	๓.๔๘	๐.๘๖๐	ปานกลาง
๓	มีส่วนร่วมในการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน	๓.๕๘	๐.๘๘๙	มาก
๔	มีส่วนร่วมในการเป็นที่ปรึกษาฝ่ายงานบุคคลในโรงเรียน	๓.๕๔	๐.๙๐๘	มาก
๕	มีส่วนร่วมในการกำหนดข้อปฏิบัติ ระเบียบสำหรับครูพระในการปฏิบัติงานในโรงเรียน	๓.๖๙	๐.๘๗๒	มาก
๖	มีส่วนร่วมในเสนอชื่อเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน	๓.๕๙	๐.๘๗๑	มาก
๗	มีส่วนร่วมในการประชุมกับคณะครูในโรงเรียนเป็นประจำ	๓.๖๖	๐.๘๔๔	มาก
๘	มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและกำหนดให้พระสอนศีลธรรมในโรงเรียนรายงานการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	๓.๕๑	๐.๗๗๒	มาก

ตารางที่ ๔.๕ (ต่อ)

ข้อ	ด้านบริหารงานบุคคล	ระดับการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๙	มีส่วนร่วมในการประชุมคณะสงฆ์เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน	๓.๗๙	๐.๗๑๕	มาก
๑๐	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้ในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน	๓.๖๕	๐.๗๗๖	มาก
รวม		๓.๖๐	๐.๕๙๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ด้านบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน ๒ ข้อ ได้แก่ (๑) มีส่วนร่วมในการเสนอแนะการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๘ และ (๒) มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและสรรหาพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๘ ส่วนข้ออื่นๆ ที่เหลือ อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร ได้แก่ ตำแหน่ง อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ และวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม โดยแสดงการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่าง จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ตามสมมติฐานการวิจัยที่ ๑-๕ ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๖ การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามตำแหน่ง

(n = ๗๑)

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ใน การจัดการศึกษาวิชา พระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี		ตำแหน่ง				t	Sig.
		พระสังฆาธิการ (๕๘ รูป)		พระสอนศีลธรรม (๑๓ รูป)			
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
๑	ด้านวิชาการ	๓.๘๐	๐.๕๖๕	๓.๑๙	๐.๒๖๙	๕.๗๗๔**	๐.๐๐๐
๒	ด้านงบประมาณ	๓.๖๖	๐.๖๓๑	๓.๑๕	๐.๒๘๕	๔.๕๖๔**	๐.๐๐๐
๓	ด้านบริหารงานบุคคล	๓.๖๕	๐.๖๓๐	๓.๓๕	๐.๓๔๑	๒.๔๓๓*	๐.๐๒๐
ภาพรวม		๓.๗๐	๐.๕๗๑	๓.๒๓	๐.๒๖๘	๔.๔๙๘**	๐.๐๐๐

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตาราง ๔.๖ พบว่า พระสงฆ์ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

พระสงฆ์ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ในด้านวิชาการ และด้านงบประมาณ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

พระสงฆ์ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ในบริหารงานบุคคล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๗ การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
จำแนกตามอายุ

(n = ๗๑)

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ใน การจัดการศึกษาวิชา พระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี		อายุ										F	Sig.
		๒๐-๒๙ ปี (๙ รูป)		๓๐-๓๙ ปี (๒๗ รูป)		๔๐-๔๙ ปี (๑๘ รูป)		๕๐-๖๐ ปี (๑๔ รูป)		มากกว่า ๖๐ ปี (๓ รูป)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑	ด้านวิชาการ	๓.๔๔	๐.๕๖๑	๓.๘๓	๐.๕๕๐	๓.๖๘	๐.๖๔๔	๓.๖๑	๐.๕๓๕	๓.๕๐	๐.๕๒๙	๐.๙๗๘	๐.๔๒๖
๒	ด้านงบประมาณ	๓.๕๑	๐.๕๖๔	๓.๖๙	๐.๕๙๙	๓.๖๑	๐.๖๑๑	๓.๓๔	๐.๖๕๑	๓.๓๓	๐.๘๐๘	๐.๘๘๗	๐.๔๗๗
๓	ด้านบริหารงานบุคคล	๓.๖๓	๐.๕๗๙	๓.๗๕	๐.๖๐๘	๓.๔๗	๐.๕๖๒	๓.๔๙	๐.๖๕๕	๓.๓๓	๐.๕๐๓	๐.๘๘๒	๐.๔๘๐
ภาพรวม		๓.๕๓	๐.๕๕๑	๓.๗๖	๐.๕๕๔	๓.๕๙	๐.๕๗๑	๓.๔๘	๐.๕๖๑	๓.๓๙	๐.๖๐๕	๐.๘๑๖	๐.๕๑๙

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า พระสงฆ์ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

พระสงฆ์ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ พระสงฆ์ที่มีพรรษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๘ การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
จำแนกตามพรรษา

(n = ๗๑)

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ ในการจัดการศึกษาวิชา พระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัด เพชรบุรี		พรรษา										F	Sig.
		๕-๑๐ พรรษา (๘ รูป)		๑๑-๑๕ พรรษา (๒๗ รูป)		๑๖-๒๐ พรรษา (๑๘ รูป)		๒๑-๒๕ พรรษา (๗ รูป)		มากกว่า ๒๕ พรรษา (๑๑ รูป)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑	ด้านวิชาการ	๓.๒๔	๐.๓๒๙	๓.๗๙	๐.๕๗๓	๓.๘๕	๐.๕๗๖	๓.๔๖	๐.๖๗๓	๓.๖๕	๐.๕๐๕	๒.๒๗๔	๐.๐๗๑
๒	ด้านงบประมาณ	๓.๒๖	๐.๒๒๐	๓.๖๙	๐.๕๘๗	๓.๖๕	๐.๖๖๘	๓.๓๓	๐.๗๒๓	๓.๔๘	๐.๖๘๒	๑.๑๖๗	๐.๓๓๔
๓	ด้านบริหารงานบุคคล	๓.๔๔	๐.๔๐๐	๓.๗๖	๐.๖๔๐	๓.๔๖	๐.๖๔๒	๓.๔๐	๐.๕๕๕	๓.๖๖	๐.๕๓๕	๑.๑๒๔	๐.๓๕๓
ภาพรวม		๓.๓๑	๐.๒๙๑	๓.๗๕	๐.๕๗๖	๓.๖๕	๐.๕๙๐	๓.๔๐	๐.๖๔๑	๓.๖๐	๐.๕๑๕	๑.๒๗๘	๐.๒๘๘

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า พระสงฆ์ที่มีพรรษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

พระสงฆ์ที่มีพรรษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๙ การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ

(n = ๓๑๑)

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี		วุฒิการศึกษาสามัญ						F	Sig.
		ต่ำกว่าปริญญาตรี (๔๓ รูป)		ปริญญาตรี (๒๔ รูป)		สูงกว่าปริญญาตรี (๔ รูป)			
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
๑	ด้านวิชาการ	๓.๖๕	๐.๕๘๒	๓.๗๓	๐.๕๑๔	๓.๘๘	๐.๙๐๐	๐.๓๖๘	๐.๖๙๓
๒	ด้านงบประมาณ	๓.๔๗	๐.๖๔๔	๓.๗๐	๐.๔๘๒	๓.๘๐	๐.๙๒๗	๑.๔๖๐	๐.๒๓๙
๓	ด้านบริหารงานบุคคล	๓.๔๙	๐.๕๙๑	๓.๗๖	๐.๕๕๒	๓.๘๐	๐.๘๑๖	๑.๘๙๓	๐.๑๕๙
ภาพรวม		๓.๕๓	๐.๕๖๑	๓.๗๓	๐.๔๘๘	๓.๘๓	๐.๘๘๐	๑.๒๕๔	๐.๒๙๒

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ในด้าน วิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๕ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรมต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
จำแนกตามวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม

(n = ๗๑)

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ใน การจัดการศึกษาวิชา พระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี		วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม								F	Sig.
		ไม่มีวุฒิเปรียญธรรม (๖๐ รูป)		ประโยค ๑-๒ถึง ป.ธ.๓ (๗ รูป)		ป.ธ.๔-ป.ธ.๖ (๒ รูป)		ป.ธ.๗-ป.ธ.๙ (๒ รูป)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑	ด้านวิชาการ	๓.๖๕	๐.๕๔๐	๓.๘๐	๐.๘๒๓	๓.๕๕	๐.๒๒๒	๔.๕๕	๐.๐๗๑	๑.๑๗๓	๐.๑๖๑
๒	ด้านงบประมาณ	๓.๕๒	๐.๕๕๗	๓.๖๗	๐.๘๘๘	๓.๒๐	๐.๒๘๓	๔.๗๕	๐.๒๑๒	๓.๑๔๔*	๐.๐๓๑
๓	ด้านบริหารงานบุคคล	๓.๕๘	๐.๕๔๒	๓.๗๗	๐.๗๓๒	๒.๕๕	๐.๐๗๑	๔.๖๐	๐.๐๐๐	๔.๘๒๔*	๐.๐๐๔
ภาพรวม		๓.๕๘	๐.๕๐๕	๓.๗๕	๐.๘๐๙	๓.๑๐	๐.๑๔๑	๔.๖๓	๐.๐๙๔	๓.๒๗๐*	๐.๐๒๖

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรมต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรมต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ในด้านงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ดังนั้น จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยภาพรวม ด้านด้านงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล จำแนกตามวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๑-๔.๑๓

ตารางที่ ๔.๑๑ เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD)
จำแนกตามวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม โดยภาพรวม

(n = ๗๑)

วุฒิการศึกษา เปรียญธรรม	$\bar{X}$	วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม			
		ไม่มีวุฒิ เปรียญธรรม	ประโยค ๑-๒ ถึง ป.ธ.๓	ป.ธ.๔-ป.ธ.๖	ป.ธ.๗-ป.ธ.๙
		๓.๕๘	๓.๗๕	๓.๑๐	๔.๖๓
ไม่มีวุฒิเปรียญธรรม	๓.๕๘	-	-๐.๑๗	๐.๔๘	-๑.๐๕*
ประโยค ๑-๒ ถึง ป.ธ.๓	๓.๗๕	-	-	๐.๖๕	-๐.๘๘*
ป.ธ.๔-ป.ธ.๖	๓.๑๐	-	-	-	-๑.๕๓*
ป.ธ.๗-ป.ธ.๙	๔.๖๓	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า พระสงฆ์ที่ไม่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม ในระดับน้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ป.ธ.๗-ป.ธ.๙ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ในขณะเดียวกัน พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ประโยค ๑-๒ ถึง ป.ธ.๓ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม ในระดับน้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ป.ธ.๗-ป.ธ.๙ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ในขณะเดียวกัน พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ป.ธ.๔-ป.ธ.๖ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม ในระดับน้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ป.ธ.๗-ป.ธ.๙ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๒ เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD)

จำแนกตามวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ด้านงบประมาณ

(n = ๗๑)

วุฒิการศึกษา เปรียญธรรม	$\bar{X}$	วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม			
		ไม่มีวุฒิ เปรียญธรรม	ประโยค ๑-๒ ถึง ป.ธ.๓	ป.ธ.๔-ป.ธ.๖	ป.ธ.๗-ป.ธ.๙
		๓.๕๒	๓.๖๗	๓.๒๐	๔.๗๕
ไม่มีวุฒิเปรียญธรรม	๓.๕๒	-	-๐.๑๕	๐.๓๒	-๑.๒๓*
ประโยค ๑-๒ ถึง ป.ธ.๓	๓.๖๗	-	-	๐.๔๗	-๑.๐๘*
ป.ธ.๔-ป.ธ.๖	๓.๒๐	-	-	-	-๑.๕๕*
ป.ธ.๗-ป.ธ.๙	๔.๗๕	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า พระสงฆ์ที่ไม่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ด้านงบประมาณ ในระดับน้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ป.ธ.๗-ป.ธ.๙ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ในขณะเดียวกัน พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ประโยค ๑-๒ ถึง ป.ธ.๓ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ด้านงบประมาณ ในระดับน้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ป.ธ.๗-ป.ธ.๙ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ในขณะเดียวกัน พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ป.ธ.๔-ป.ธ.๖ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ด้านงบประมาณ ในระดับน้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ป.ธ.๗-ป.ธ.๙ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๓ เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD)

จำแนกตามวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ด้านบริหารงานบุคคล

(n = ๗๑)

วุฒิการศึกษา เปรียญธรรม	$\bar{X}$	วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม			
		ไม่มีวุฒิ เปรียญธรรม	ประโยค ๑-๒ ถึง ป.ธ.๓	ป.ธ.๔-ป.ธ.๖	ป.ธ.๗-ป.ธ.๙
		๓.๕๘	๓.๗๗	๒.๕๕	๔.๖๐
ไม่มีวุฒิเปรียญธรรม	๓.๕๘	-	-๐.๑๙	๑.๐๓*	-๑.๐๒*
ประโยค ๑-๒ ถึง ป.ธ.๓	๓.๗๗	-	-	๑.๒๒*	-๐.๘๓
ป.ธ.๔-ป.ธ.๖	๒.๕๕	-	-	-	-๒.๐๕*
ป.ธ.๗-ป.ธ.๙	๔.๖๐	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า พระสงฆ์ที่ไม่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ด้านบริหารงานบุคคล ในระดับมากกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ป.ธ.๔-ป.ธ.๖ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ในขณะเดียวกัน พระสงฆ์ที่ไม่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ด้านบริหารงานบุคคล ในระดับน้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ป.ธ.๗-ป.ธ.๙ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ในขณะเดียวกัน พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ประโยค ๑-๒ ถึง ป.ธ.๓ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ด้านบริหารงานบุคคล ในระดับมากกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ป.ธ.๔-ป.ธ.๖ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ในขณะเดียวกัน พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ป.ธ.๔-ป.ธ.๖ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ด้านบริหารงานบุคคล ในระดับน้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ป.ธ.๗-ป.ธ.๙ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร ได้แก่ ตำแหน่ง อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ และวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ผลการทดสอบสมมติฐานในการวิจัย ตามสมมติฐานที่ ๑-๕ มีดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๔ ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	t	F	Sig.	ผลการทดสอบ	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
สมมติฐานที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน	๔.๔๙๘	-	๐.๐๐๐	✓	-
สมมติฐานที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน	-	๐.๘๑๖	๐.๕๑๙	-	✓
สมมติฐานที่ ๓ พระสงฆ์ที่มีพรรษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน	-	๑.๒๗๘	๐.๒๘๘	-	✓
สมมติฐานที่ ๔ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน	-	๑.๒๕๔	๐.๒๙๒	-	✓
สมมติฐานที่ ๕ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรมต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน	-	๓.๒๗๐	๐.๐๒๖	✓	-

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า สถานภาพส่วนบุคคล คือ ตำแหน่ง มีผลต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสถานภาพส่วนบุคคล คือ วุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีผลต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนสถานภาพส่วนบุคคล คือ อายุ พรรษา และวุฒิการศึกษาสามัญ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๔.๔ และข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษา วิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด (Open-Ended) ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลโดยเขียนเป็นความเรียงประกอบตาราง ดังนี้

๔.๔.๑ ด้านวิชาการ

ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ในด้านวิชาการ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๕

ตารางที่ ๔.๑๕ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
ด้านวิชาการ

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. กระแสโลกาภิวัตน์ก่อกวนวัฒนธรรมอันดีงาม ส่งผลให้เยาวชนหันมาสนใจวัตถุนิยม อาทิ แฟชั่น อุปกรณ์สื่อสารสมัยใหม่ มากกว่าความสนใจที่มีต่อหลักธรรมในพระพุทธศาสนา ๒. ขาดสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย ๓. การทำงานด้านวิชาการของพระสงฆ์และครูประจำการ มิได้ใช้แผนการสอนเดียวกัน ส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ๔. พระสอนศีลธรรมที่จัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาบางรูป ขาดความรู้ และทักษะเกี่ยวกับจิตวิทยาการสอน	๑. สร้างศรัทธาแก่เยาวชนให้มองเห็นคุณค่าของหลักธรรมและวิชาการทางพระพุทธศาสนา ๒. จัดซื้อ จัดสร้าง สื่อการเรียนรู้ที่สามารถสร้างความสนใจแก่ผู้เรียนได้ ๓. ควรส่งเสริมให้พระสงฆ์ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ได้มีโอกาสเขียนแผนการสอนร่วมกับครูประจำการ ๔. คณะสงฆ์และหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ควรเปิดหลักสูตรเพื่ออบรมถวายความรู้ในเรื่องจิตวิทยาการสอนแก่พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

๔.๔.๒ ด้านงบประมาณ

ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ในด้านงบประมาณ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๖

ตารางที่ ๔.๑๖ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
ด้านงบประมาณ

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. งบประมาณมีจำนวนน้อย ๒. การระดมทุนจากองค์กรคณะสงฆ์มีน้อย	๑. สรรหางบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติม โดยอาจขอความสนับสนุนจากหน่วยงานราชการอื่น เช่น หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแก่เยาวชน หรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ๒. คณะสงฆ์ควรระดมทุนเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้เครือข่ายของคณะสงฆ์ในระดับตำบลและอำเภอ ตามที่แต่ละโรงเรียนตั้งอยู่

๔.๔.๓ ด้านบริหารงานบุคคล

ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ในด้านบริหารงานบุคคล รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๗

ตารางที่ ๔.๑๗ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
ด้านบริหารงานบุคคล

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ขาดแรงจูงใจในการทำงาน เพื่อประโยชน์ของเยาวชนอย่างแท้จริง ๒. สถานศึกษาบางแห่งมิได้จัดครูพี่เลี้ยงไว้ประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่พระสอนศีลธรรม ๓. พระสงฆ์ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ขาดการประสานการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย ๔. พระสงฆ์ที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาจำนวนมาก มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากมิได้ผ่านการเรียนรู้ตามหลักสูตร หากแต่จำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนร่วมโดยตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่	๑. ปลุกจิตสำนึกแก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ให้ทุ่มเทกำลังกายและกำลังสติปัญญาให้การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเยาวชนในปัจจุบัน ๒. สถานศึกษาควรจัดครูพี่เลี้ยงประจำ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่พระสงฆ์ที่เข้าไปจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ๓. พระสงฆ์ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาของแต่ละโรงเรียน ควรสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกัน เพื่อแลกเปลี่ยนนวัตกรรมทางการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ๔. คณะสงฆ์ไทยควรประสานไปยังมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง ๒ แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อขอความร่วมมือในการจัดการศึกษาหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) แก่พระสงฆ์ที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา เฉพาะพระสงฆ์ที่ไม่มีวุฒิการศึกษาโดยตรงในด้านนี้ ในลักษณะภาคบังคับ

๔.๕ สรุปผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน ๑๐ รูป/คน ดังนี้

- ๑) พระครูปิยวัชรคุณ, น.ธ. เอก, ม.ศ.๔
ตำแหน่ง เจ้าคณะอำเภอบ้านลาด
- ๒) พระครูไพศาลพัฒนานุกุล, น.ธ. เอก, ป.๔
ตำแหน่ง รองเจ้าคณะอำเภอบ้านลาด
- ๓) พระครูสุนทรวัชรกิจ, น.ธ.เอก, ปริญญาเอก
ตำแหน่ง เจ้าคณะตำบลถ้ำรงค์
- ๔) พระครูโพธิกิจจาภรณ์, น.ธ.เอก, ป.บส.
ตำแหน่ง เจ้าคณะตำบลสมอพลือ
- ๕) พระครูสุธรรมวชิรการ, น.ธ. เอก, ป.บส.
ตำแหน่ง เจ้าอาวาสวัดม่วงงาม
- ๖) นายสมนึก ดีหะสิงห์, ค.บ., ศษ.บ., กศ.ม.
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเพชรบุรี
- ๗) นายเสน่ห์ เจริญศักดิ์, กศ.ม.
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๒
- ๘) นายโกวิท ผกามาศ, ปริญญาตรี
ตำแหน่ง วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี
- ๙) นายอำนวยการ ศักดิ์ปรีชา, ปริญญาตรี
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านช่อง (ประชากรบำรุง)
- ๑๐) นายพฤษ์ สำเภาทอง, ปริญญาตรี
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านลาดวิทยา

ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) สามารถสรุปผลโดยจำแนกตามรายด้านของการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

๔.๕.๑ ด้านวิชาการ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานความรู้เป็นเครื่องกำหนดคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน หลักสูตรได้กำหนดให้มีมาตรฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม เป็นมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม^๑ ในส่วนที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนานั้นสถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนที่นับถือศาสนาพุทธได้เรียนรู้อย่างน้อย ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์^๒ เพื่อให้สามารถพัฒนาตนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมแห่งความเป็นคนไทยในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข^๓ อย่างไรก็ตาม หลักสูตรต้องมีการปรับปรุงตลอดเวลาให้สอดคล้องกับสภาพการณ์เนื่องจากเยาวชนในปัจจุบันมีปัญหาด้านศีลธรรมมากขึ้น^๔ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาจึงต้องเป็นการจัดการศึกษาตามหลักไตรสิกขาเพื่อให้ครอบคลุมคนทั้งคน^๕ เน้นเรื่องการประพฤติปฏิบัติ การรักษากายวาจาให้เรียบร้อย ซึ่งเป็นการฝึกอบรมในเรื่องศีล^๖ การฝึกอบรมจิต^๗ รวมถึงเรื่องการพัฒนาความรู้ซึ่งรวมทั้งความรู้ความเข้าใจทั่วไปเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและความเห็นที่ถูกต้องตามหลักพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นการสร้างปัญญา^๘ กล่าวได้ว่าเป็นการบริหารการศึกษาตามกระบวนการเรียนรู้ความจริงระดับต่างๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางดีในตัวผู้รู้เอง เพราะการศึกษาในพระพุทธศาสนาจึงประกอบด้วยสัทธิธรรม ๓ ขั้นตอนเสมอ คือ ปรีดีสัทธิธรรม ได้แก่ การศึกษาเล่าเรียนเพื่อให้รู้ความจริง ปฏิบัติสัทธิธรรม ได้แก่ การตัดกาย วาจา ใจของตนตามหลักการเท่าที่ได้ศึกษามาแล้ว โดยย่อได้แก่การตัดกายวาจาด้วยศีล ดัดจิตใจด้วยสมาธิและปัญญา และปฏิเวธสัทธิธรรม ได้แก่ ความรู้ระดับสูงเกิดขึ้นจนเกิดการเปลี่ยนแปลงใน ทางดีขึ้นในตัวผู้รู้^๙ ดังนั้นการบริหารงานวิชาการตามหลักการของพระพุทธศาสนา จึงเป็นการสอน ให้คนมีคุณธรรมความดีก่อน แล้วจึงค่อยให้มีความรู้ความเข้าใจหรือสติปัญญาภายหลัง^{๑๐}

^๑ สัมภาษณ์ นายเสน่ห์ เจริญศักดิ์, ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๒, ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^๒ สัมภาษณ์ นายสุธาสี สำนะทอง, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านลาดวิทยา, ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^๓ สัมภาษณ์ นายอานวย ศักดิ์ปรีชา, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านช่อง (ประชากรบำรุง), ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕.

^๔ สัมภาษณ์ นายโกวิท ผกามาศ, วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี, ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^๕ สัมภาษณ์ นายสมนึก ดีหะสิงห์, ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเพชรบุรี, ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^๖ สัมภาษณ์ พระครูปิยะวัชรคุณ, เจ้าคณะอำเภอบ้านลาด, ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^๗ สัมภาษณ์ พระครูสุธรรมวชิรการ, เจ้าอาวาสวัดม่วงงาม, ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕.

^๘ สัมภาษณ์ พระครูไพศาลพัฒนานุกุล, รองเจ้าคณะอำเภอบ้านลาด, ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕.

^๙ สัมภาษณ์ พระครูสุนทรวัชรกิจ, เจ้าคณะตำบลถ้ำรงค์, ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^{๑๐} สัมภาษณ์ พระครูโพธิกิจจาภรณ์, เจ้าคณะตำบลสมอพลือ, ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕.

๔.๕.๒ ด้านงบประมาณ

การงบประมาณในการจัดการศึกษา เป็นระบบและกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับการเงิน การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดหา และใช้จ่ายงบประมาณ ตลอดจนการใช้งบประมาณในการควบคุมงานด้านต่างๆ^{๑๑} การจัดการงบประมาณจึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างมากและอย่างกว้างขวาง เพราะงบประมาณจะต้องจัดสรรเพื่อให้สอดคล้องตามนโยบาย วัตถุประสงค์ รวมไปถึงการใช้งบประมาณจะต้องสอดคล้องกับการจัดสายงาน^{๑๒} การจัดทำงบประมาณยังช่วยให้สะดวกในการมอบหมายงาน การสั่งการ และการตัดสินใจด้วยการจัดทำประมาณการรายรับ-รายจ่าย เพื่อแสดงให้เห็นว่าทำกิจกรรมอะไรบ้าง จะใช้จ่ายเงินเพื่อการใดเท่าใด และจะหาเงินจากทางใดเป็นจำนวนเท่าใด^{๑๓} สำหรับงานด้านงบประมาณในสถานศึกษาต่างๆ เป็นงานที่ต้องปฏิบัติโดยยึดกฎหมายระเบียบหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ เงื่อนไขและตามหนังสือสั่งการ เป็นงานที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำ มีการตรวจสอบ การควบคุมกำกับ ติดตามให้เป็นไปตามกำหนดเวลา^{๑๔} เป็นขอบข่ายรายรับรายจ่ายของส่วนราชการทั้ง ที่เป็นเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ รวมถึงงานพัสดุที่ต้องประกอบด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และควบคุมพัสดุ การตรวจสอบพัสดุประจำปี และงานจำหน่ายพัสดุด้วย^{๑๕} ในส่วนของพระสงฆ์ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษาต่างๆ ทั้งผู้ที่ดำรงตำแหน่งเป็นพระสังฆาธิการ และผู้มีหน้าที่เป็นพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจึงสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในด้านการงบประมาณได้เฉพาะในส่วนของการจัดตั้ง หรือจัดหารายได้เพื่อพัฒนาการศึกษาในโรงเรียน^{๑๖} ซึ่งต้องเป็นการดำเนินการที่ไม่ขัดต่อหลักพระธรรมวินัยและพระราชบัญญัติคณะสงฆ์หรือกฎหมายอื่นด้วย^{๑๗} ตัวอย่างเช่น การตั้งทุนสนับสนุนการศึกษาแก่นักเรียนและนักศึกษา ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ทุกระดับชั้น^{๑๘} การจัดหาทุนเพื่อช่วยช่วยพัฒนาสถานศึกษาช่วยเหลืออุปกรณ์การศึกษา และช่วยเหลือเฉพาะบุคคลผู้กำลังศึกษา^{๑๙} ซึ่งทั้งหมดนี้ อยู่ในขอบข่ายของให้ความสงเคราะห์ทางการศึกษา หรือ เป็นภารกิจของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ในด้านการศึกษาสงเคราะห์ นั้นเอง^{๒๐}

^{๑๑} สัมภาษณ์ นายอานวย ศักดิ์ปรีชา, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านช่อง (ประชากรบำรุง), ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕.

^{๑๒} สัมภาษณ์ นายสมนึก ดีหะสิงห์, ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเพชรบุรี, ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^{๑๓} สัมภาษณ์ นายเสน่ห์ เจริญศักดิ์, ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๒, ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^{๑๔} สัมภาษณ์ นายพฐุ์ สำเภาทอง, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านลาดวิทยา, ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^{๑๕} สัมภาษณ์ นายโกวิท ผกามาศ, วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี, ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^{๑๖} สัมภาษณ์ พระครูโพธิกิจจาภรณ์, เจ้าคณะตำบลสมอพลือ, ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕.

^{๑๗} สัมภาษณ์ พระครูปิยะวัชรคุณ, เจ้าคณะอำเภอบ้านลาด, ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^{๑๘} สัมภาษณ์ พระครูสุนทรวัชรกิจ, เจ้าคณะตำบลถ้ำรงค์, ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^{๑๙} สัมภาษณ์ พระครูสุธรรมวชิรการ, เจ้าอาวาสวัดม่วงงาม, ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕.

^{๒๐} สัมภาษณ์ พระครูไพศาลพัฒนานุกุล, รองเจ้าคณะอำเภอบ้านลาด, ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕.

๔.๕.๓ ด้านบริหารงานบุคคล

การจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนาตามพุทธวิธีนั้นบทบาทของครูสำคัญมาก บทบาทของครูอยู่ที่การแนะนำวิธีการ ถ้าผู้เรียนสามารถทำเองได้ก็ให้ทำเอง^{๒๑} ครูที่ดีต้องเป็นกัลยาณมิตรของลูกศิษย์ ต้องวางตนให้น่าเคารพในฐานะผู้ทรงคุณความรู้ เป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดี เป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติ และต้องรับฟังคำพูดของผู้เป็นศิษย์ด้วยโดยไม่ถือตนเป็นใหญ่^{๒๒} ผู้ที่เป็นครูอาจารย์ต้องคอยสังเกตพฤติกรรมของลูกศิษย์ตลอดเวลาทั้งในระหว่างการเรียนการสอน หรือเวลาอยู่ภายนอกห้องเรียน เพื่อจะได้คอยให้คำปรึกษาและแนะนำให้ปฏิบัติตนอยู่ในทางที่ถูกที่ควรได้^{๒๓} โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระสงฆ์ที่ต้องมีฐานะเป็นครูอาจารย์ ต้องคอยแนะนำศิษย์ให้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เรียกว่า ให้ทำความดีจนเป็นปกติในชีวิตประจำวัน ดังนั้น พระสงฆ์ผู้เป็นครูจึงต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนด้วย คือ มีทั้งวิชาและจรณะ ได้แก่ มีความประพฤติดีและมีความรู้ดี^{๒๔} อย่างไรก็ตามพระสงฆ์มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษาต่างๆ ทั้งผู้ที่ดำรงตำแหน่งเป็นพระสังฆาธิการ และผู้มีหน้าที่เป็นพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มิใช่ผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง ดังนั้น จึงสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในด้านบุคลากรได้ในส่วนของ การพัฒนาบุคลากรให้เป็นคนดี มีพื้นฐานทางความประพฤติที่ดี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองได้^{๒๕} ด้วยเหตุที่การบริหารงานให้ประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยมนุษยสัมพันธ์เป็นผู้ใช้บริการงานต่างๆ ให้ดำเนินไปตามแผนงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด^{๒๖} ทรัพยากรมนุษย์จึงถือเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าที่สุดขององค์กรในบรรดาปัจจัยขั้นพื้นฐานทั้งหมด^{๒๗} ในส่วนของการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน จึงมีขอบข่ายเกี่ยวกับ การบริหารในด้านตัวบุคคลผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน^{๒๘} โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะใช้คนให้เกิดประโยชน์เต็มที่ เพื่อรักษากำลังแรงงาน บำรุงส่งเสริมสมรรถภาพและกำลังใจผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์^{๒๙} ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องสนับสนุนให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนา ได้แก่ เรื่องการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเอง พัฒนางาน การจัดสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงประโยชน์ตอบแทนด้วย^{๓๐}

^{๒๑} สัมภาษณ์ พระครูไพศาลพัฒนานุกุล, รองเจ้าคณะอำเภอบ้านลาด, ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕.

^{๒๒} สัมภาษณ์ พระครูปิยะวรคุณ, เจ้าคณะอำเภอบ้านลาด, ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^{๒๓} สัมภาษณ์ พระครูโพธิกิจจาภรณ์, เจ้าคณะตำบลสมอพลือ, ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕.

^{๒๔} สัมภาษณ์ พระครูสุธรรมวรจิรการ, เจ้าอาวาสวัดม่วงงาม, ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕.

^{๒๕} สัมภาษณ์ พระครูสุนทรวัชรกิจ, เจ้าคณะตำบลถ้ำรงค์, ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^{๒๖} สัมภาษณ์ นายสมนึก ดีหะสิงห์, ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเพชรบุรี, ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^{๒๗} สัมภาษณ์ นายโกวิท ผกามาต, วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี, ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕.

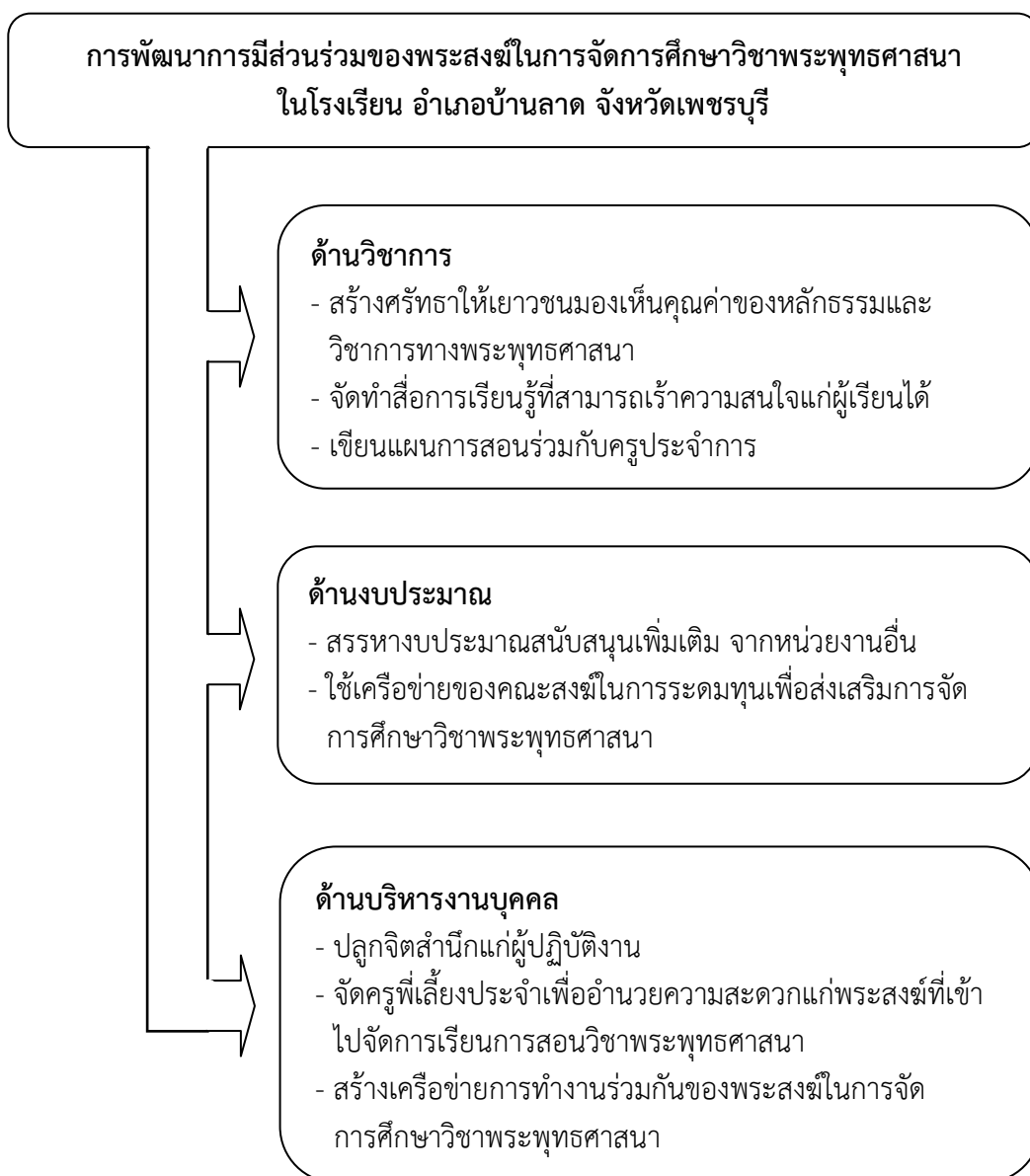
^{๒๘} สัมภาษณ์ นายพูลุ สำนะทอง, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านลาดวิทยา, ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^{๒๙} สัมภาษณ์ นายเสนห์ เจริญศักดิ์, ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๒, ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^{๓๐} สัมภาษณ์ นายอำนาจ ศักดิ์ปรีชา, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านช่อง (ประชากรบำรุง), ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕.

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ที่ได้จากการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ดังแสดงในแผนภาพที่ ๔.๑

แผนภาพที่ ๔.๑ การพัฒนาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี^{๓๑)}

^{๓๑)} จากการสังเคราะห์ของผู้วิจัย.

จากแผนภาพที่ ๔.๑ แสดงให้เห็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามรายด้านของการวิจัยทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านวิชาการ มีแนวทางในการพัฒนาโดย สร้างศรัทธาแก่เยาวชนให้มองเห็นคุณค่าของหลักธรรมและวิชาการทางพระพุทธศาสนา, จัดซื้อ จัดสร้าง สื่อการเรียนรู้ที่สามารถสร้างความสนใจแก่ผู้เรียนได้ และควรส่งเสริมให้พระสงฆ์ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ได้มีโอกาสเขียนแผนการสอนร่วมกับครูประจำการ

ด้านงบประมาณ มีแนวทางในการพัฒนาโดย สรรหางบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมโดยอาจขอความสนับสนุนจากหน่วยงานราชการอื่น เช่น หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแก่เยาวชน หรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และคณะสงฆ์ควรระดมทุนเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้เครือข่ายของคณะสงฆ์ในระดับตำบลและอำเภอ ตามที่แต่ละโรงเรียนตั้งอยู่

ด้านบริหารงานบุคคล มีแนวทางในการพัฒนาโดย ปลุกจิตสำนึกแก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ให้ทุ่มเทกำลังกายและกำลังสติปัญญาให้การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเยาวชนในปัจจุบัน, สถานศึกษาควรจัดครูพี่เลี้ยงประจำ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่พระสงฆ์ที่เข้าไปจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา และพระสงฆ์ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาของแต่ละโรงเรียน ควรสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกัน เพื่อแลกเปลี่ยนนวัตกรรมทางการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา